

Νικόλαος Παπαστρατηγάκης

Βασικές Πληροφορίες

Ίδρυμα: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Σχολή: Φιλοσοφική

Τμήμα: Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών

Βαθμίδα: Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής

ΦΕΚ: τ. Γ' 436/27.03.2019 / τ. Γ' 1937/28.07.2023

Γνωστικό αντικείμενο: Ιστορία της Ρωσίας και της Σοβιετικής Ένωσης (19ος-20ος αιώνας)

Στοιχεία Επικοινωνίας

Διεύθυνση: Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου, 157 84, Αθήνα

Γραφείο: 626

Τηλέφωνο: 2107277530

E-mail: papastratiga@slavstud.uoa.gr

Τίτλοι Σπουδών

- 2006. Doctor of Philosophy (Ph.D.), London School of Economics and Political Science, University of London. Τίτλος Διατριβής: *Russian Naval Strategy in the Far East, 1895–1904*.
- 1998. Master of Arts in History, School of History, University of East Anglia.
- 1995. Bachelor of Arts, School of History, University of East Anglia.

Ερευνητικά Ενδιαφέροντα

- Ιστορία της Αυτοκρατορικής Ρωσίας και της Σοβιετικής Ένωσης
- Πολιτικά ρεύματα και διεθνείς σχέσεις
- Θεσμοί διακυβέρνησης
- Η Επαναστατική Ρωσία (1917–1921)
- Στρατιωτική / Ναυτική στρατηγική και τεχνολογία
- Εξωτερική πολιτική και διπλωματία με ιδιαίτερη έμφαση στις ελληνορωσικές σχέσεις

Μαθήματα

Προπτυχιακά

- Ιστορία της Αυτοκρατορικής Ρωσίας, 1689–1917
- Ιστορία της Σοβιετικής Ένωσης
- Ιστορία των Ελληνορωσικών Σχέσεων (18ος – 19ος αι.)
- Ρωσική Εξωτερική Πολιτική στα Βαλκάνια (Β΄ ήμισυ 19ου – αρχές 20ού αι.)

Μεταπτυχιακά

- Πολιτικές και Θρησκευτικές Εξελίξεις στον Νεότερο και Σύγχρονο Σλαβικό Κόσμο (συνδιδασκαλία), στο ΠΜΣ «Σπουδές στον Σλαβικό Κόσμο: Ιστορία, Γραμματεία, Πολιτισμός και Διαχρονικές Σχέσεις με τον Ελληνισμό», Τμήμα Θεολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Δημοσιεύσεις

Μονογραφίες / Επιστημονικά Βιβλία

- Παπαστρατηγάκης, Νικόλαος, *Εισαγωγή στην ιστορία της Σοβιετικής Ένωσης, 1917–1991*. Αθήνα: Ηρόδοτος, 2018, σελίδες 236, ISBN: 978–960–485–189–8.
- Papastratigakis, Nicholas, *Russian Imperialism and Naval Power: Military Strategy and the Build-up to the Russo-Japanese War*. London-New York: I. B. Tauris, 2011, σελίδες 342, ISBN: 978–1–84885–691–2.

Επιστημονική Επιμέλεια Συλλογικών Τόμων

- Σ. Ζωχιός, Ν. Παπαστρατηγάκης και Π. Σοφούλης (επιμ.), *Πόλεμος, επανάσταση, μετανάστευση: Διεπιστημονικές προσεγγίσεις πτυχών των ελληνορωσικών σχέσεων 1917–1924*. Αθήνα: Ηρόδοτος (υπό δημοσίευση).
- Σ. Ζωχιός, Ν. Παπαστρατηγάκης και Π. Σοφούλης (επιμ.), *Σλάβοι και Ελληνική Επανάσταση: Ιστορικές, ιδεολογικές και πολιτισμικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Ηρόδοτος (υπό δημοσίευση).
- Α. Παπαγεωργίου, Ν. Παπαστρατηγάκης και Π. Σοφούλης (επιμ.), *Εκατό χρόνια από την έναρξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου: Η ρωσική διασπορά στον ελλαδικό χώρο και στα Βαλκάνια. Πρακτικά Επιστημονικής Ημερίδας Τμήματος Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών (20/6/2014)*. Αθήνα: Ηρόδοτος, 2022, σελίδες 301, ISBN: 978–960–485–282–6.

Μελέτες σε Επιστημονικά Περιοδικά, Συλλογικούς Τόμους και Πρακτικά Συνεδρίων

- Παπαστρατηγάκης, Νικόλαος, «Ο Ματβέι Μιντσάκι και το ρωσικό σχέδιο για την ειρήνευση της Ελλάδας (1824–1825)», στο Σ. Ζωχιός, Ν. Παπαστρατηγάκης και Π. Σοφούλης (επιμ.), *Σλάβοι και Ελληνική Επανάσταση: Ιστορικές, ιδεολογικές και πολιτισμικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Ηρόδοτος (υπό δημοσίευση).
- Παπαστρατηγάκης Νικόλαος, «Πόλεμος και επανάσταση στον χώρο της τέως Ρωσικής Αυτοκρατορίας μέσα από τα μάτια Ελλήνων προξένων (1917–1918)», στο Συλλογικό Έργο, *Slavia Orthodoxa and Balkania Orthodoxa*, Θεσσαλονίκη: Εκδοτικός Οίκος Κ. & Μ. Σταμούλη (υπό δημοσίευση).
- Παπαστρατηγάκης, Νικόλαος, «Ρωσική διπλωματία και το ζήτημα συμμετοχής της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο Αύγουστος – Σεπτέμβριος 1914», στο Α. Παπαγεωργίου, Ν. Παπαστρατηγάκης και Π. Σοφούλης (επιμ.), *Εκατό χρόνια από την έναρξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου: Η ρωσική διασπορά στον ελληνικό χώρο και στα Βαλκάνια. Πρακτικά Ημερίδας Τμήματος Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών (20/6/2014)*. Αθήνα: Ηρόδοτος, 2022, σσ. 99–129.
- Παπαστρατηγάκης, Νικόλαος, «Το σοβιετικό καθεστώς και το ζήτημα της Πανρωσικής Συντακτικής Συνέλευσης. Η οπτική γωνία ενός Έλληνα Διπλωμάτη (Νοέμβριος 1917 – Ιανουάριος 1918). *Fragmenta Hellenoslavica*, τεύχος 7 (2021), σσ. 87–107.
- Παπαστρατηγάκης, Νικόλαος, «Η Ρωσική Επανάσταση του Φεβρουαρίου 1917: μαρτυρίες και ερμηνείες Ελλήνων διπλωματών», στο Δ. Α. Σταματόπουλος (επιμ.), *Πόλεμος και επανάσταση στα οθωμανικά Βαλκάνια (18ος – 20ός αιώνας)*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2019, σσ. 347–363.
- Παπαστρατηγάκης, Νικόλαος, «Ρωσική ναυτική στρατηγική και το Αρχιπέλαγος του Αιγαίου κατά τη βασιλεία του Τσάρου Αλεξάνδρου Γ΄ (1881–1895)», στο Π. Στάμου (επιμ.), *Πρακτικά Ημερίδας: Ελληνο-Ρωσικές Προσεγγίσεις Ναυτικής Ιστορίας*. Κέντρο Ελληνο-Ρωσικών Ιστορικών Ερευνών, 2016, σσ. 27–36.

- Παπαστρατηγάκης, Νικόλαος, «Ελληνορωσικές διπλωματικές σχέσεις κατά την περίοδο των Βαλκανικών Πολέμων, 1912–1913: Μία πρώτη προσέγγιση», στο Π. Σοφούλης (επιμ.), *Σλάβοι και ελληνικός κόσμος. Πρακτικά Α΄ Επιστημονικής Ημερίδας Τμήματος Σλαβικών Σπουδών*. Αθήνα: Πελεκάνος, 2014, σσ. 229–235.
- Papastratigakis, Nicholas, «British Naval Strategy: The Russian Black Sea Fleet and the Turkish Straits, 1890–1904». *The International History Review*, τόμος 32/τεύχος 4 (Δεκέμβριος 2010), σσ. 643–659.
- Παπαστρατιγάκης, Νικόλας [Παπαστρατηγάκης, Νικόλας], «Британская стратегия: русский флот и черноморские проливы, 1890-1904» [«Βρετανική Στρατηγική: Ο ρωσικός στόλος και τα στενά της Μαύρης Θάλασσας, 1890-1904»]. *Русский Сброник [Ρωσική Συλλογή]*, τόμος IX (2010), σσ. 194–219.
- Papastratigakis, Nicholas with Lieven, Dominic, «The Russian Far Eastern Squadron’s Operational Plans», στο J. W. Steinberg et al. (επιμ.), *The Russo-Japanese War in Global Perspective: World War Zero*, τόμος I. Leiden-Boston: Brill, 2005, σσ. 203–227.
- Παпαστρατιγάκης, Νικόλας [Παпαστρατηγάκης, Νικόλας], «Большая военно-морская стратегия России в начале русско-японской войны» [«Η υψηλή πολεμική ναυτική στρατηγική της Ρωσίας στην αρχή του ρωσο-ιαπωνικού πολέμου»], στο Ο. Ρ. Αϊραπεтов (επιμ.), *Русско-японская война 1904–1905: Взгляд через столетие [Ο ρωσο-ιαπωνικός πόλεμος 1904–1905: Ματιά δια μέσου εκατονταετίας]*. Москва: Модест Колеров и «Три и Квадрата» [Μόσχα: Μοντέστ Κόλεροβ και «Τρι Κβαντράτα»], 2004, σσ. 111–138.

Πρόσφατες Εισηγήσεις σε Συνέδρια

- «Πόλεμος και επανάσταση στον χώρο της τέως Ρωσικής Αυτοκρατορίας μέσα από τα μάτια Ελλήνων προξένων (1917–1918)», εισήγηση στο Επιστημονικό Συνέδριο το οποίο συνδιοργάνωσαν η Ένωση Ελλήνων Σλαβολόγων και το Τμήμα Θεολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με τίτλο: *Οι Σλαβικές Σπουδές στην Ελλάδα: Μισός Αιώνας Προόδου και Επιτευγμάτων* (Θεσσαλονίκη, Μάιος 2003).
- «Η Συμμαχική στρατιωτική επέμβαση στη Μεσημβρινή Ρωσία: Η μάχη της Χερσώνας (Μάρτιος 1919)», εισήγηση στο Επιστημονικό Συνέδριο το οποίο συνδιοργάνωσαν το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία και το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος», με τίτλο: *Από τις Σέβρες στη Λωζάννη* (Δεκέμβριος 2022).
- «Όψεις του πρώιμου σοβιετικού καθεστώτος από την οπτική του Έλληνα πρεσβευτή στο Πέτρογκραντ (Οκτώβριος 1917 – Φεβρουάριος 1918)», ανακοίνωση στο Επιστημονικό Συνέδριο του Τμήματος Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με τίτλο: *Πόλεμος, Επανάσταση, Μετανάστευση: Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις Πτυχών των Ελληνορωσικών Σχέσεων 1917–1924* (Αθήνα, Δεκέμβριος 2021).
- «Ρωσική διπλωματία και το Ζήτημα των Ιονίων Νήσων 1812–1821», εισήγηση στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με τίτλο: *Ελληνισμός και Σλαβικός Κόσμος: Πτυχές μιας Διαχρονικής Σχέσης* (Θεσσαλονίκη, Οκτώβριος 2021).
- «The October Revolution of 1917 in Russia: A Greek Diplomat’s Eyewitness Account», εισήγηση στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Ελληνικού Τμήματος της Διεθνούς Επιτροπής για την Ιστορία των Αντιπροσωπευτικών και Κοινοβουλευτικών Θεσμών (ICHRPI), με τίτλο: *Οι Επαναστάσεις και οι Κοινοβουλευτικοί Θεσμοί*

στη Μεταναπολεόντειο Ευρώπη: Η Περίπτωση της Ελλάδας με την Ευκαιρία της Επετείου των Διακοσίων Χρόνων από τον Πόλεμο της Ανεξαρτησίας (1821-2021) (Αθήνα, Οκτώβριος 2021).

- «Ρωσική πολιτική στα Επτάνησα (1798–1807): Το ζήτημα συγκρότησης ελληνικού κράτους», ανακοίνωση στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο του Τμήματος Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με τίτλο: *Σλάβοι και Ελληνική Επανάσταση: Ιστορικές, Ιδεολογικές και Πολιτισμικές Προσεγγίσεις* (Αθήνα, Ιούνιος 2021).
- «Τσαρική εξωτερική πολιτική και το Ελληνικό Ζήτημα, 1821–1828: Το υπόβαθρο της σύναψης διπλωματικών σχέσεων μεταξύ Ρωσίας και Ελλάδας», εισήγηση στο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο το οποίο συνδιοργάνωσαν το Κέντρο Ελληνικού Πολιτισμού (Μόσχα), ο Οργανισμός Συνεργασίας και Φιλίας Ρωσίας-Ελλάδας-Κύπρου, η Σχολή Ιστορίας του Κρατικού Πανεπιστημίου Λομονόσοφ της Μόσχας, το Ινστιτούτο Σλαβικών Μελετών της Ακαδημίας Επιστημών της Ρωσίας, η Κρατική Βιβλιοθήκη της Ρωσίας καθώς και το Κέντρο Ελληνο-Ρωσικών Ιστορικών Ερευνών, με τίτλο: *200 Χρόνια της Εθνικής Αναγέννησης των Ελλήνων: Η Ιστορική Σημασία της Εθνο-Απελευθερωτικής Επανάστασης του Ελληνικού Λαού το 1821: Διεθνής Αντίκτυπος, Επιρροή στα Δρώμενα της Εποχής, Επικαιρότητα Σήμερα* (Μόσχα, Μάρτιος 2021).

Άλλες Επιστημονικές Δραστηριότητες

Διδακτική Προϋπηρεσία

- 2011–2013 και 2014–2018 (ακαδημαϊκά έτη). Διδάσκων Ιστορίας (Π.Δ. 407/80 και Πανεπιστημιακός Υπότροφος), Τμήμα Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών, Φιλοσοφική Σχολή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
- 2003–2004 και 2006–2008. Διδάσκων Ιστορίας, London School of Economics and Political Science, University of London.

Μέλος Επιτροπών Τμήματος Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών (ενδεικτικά)

- Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών
- Επιτροπή Πιστωτικών Μονάδων (ECTS)
- Επιτροπή Κατατακτήριων Εξετάσεων
- Επιτροπή Προγράμματος CIVIS (Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος)

Μέλος Εξεταστικών Επιτροπών Διδακτορικών Διατριβών και Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών

- 2023. Αξιολόγηση και βαθμολόγηση Διδακτορικής Διατριβής η οποία εκπονήθηκε από υποψήφια διδάκτορα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με τίτλο: *Η πολιτική των Γερμανών έναντι των Ορθόδοξων Εκκλησιών στην κατεχόμενη Ουκρανία (1941–1944)*.
- 2021–2023. Β' Βαθμολογητής Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών που εκπονήθηκαν από φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Μέλος Οργανωτικών και Επιστημονικών Επιτροπών Συνεδρίων του Τμήματος Ρωσικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Σλαβικών Σπουδών:

- *Πόλεμος, Επανάσταση, Μετανάστευση: Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις Πτυχών των Ελληνορωσικών Σχέσεων 1917–1924* (Αθήνα, Δεκέμβριος 2021).

- *Σλάβοι και Ελληνική Επανάσταση: Ιστορικές, Ιδεολογικές και Πολιτισμικές Προσεγγίσεις* (Αθήνα, Ιούνιος 2021).

Μέλος Επιστημονικών Εταιρειών

- Κέντρο Ελληνο-Ρωσικών Ιστορικών Ερευνών
- Ένωση Ελλήνων Σλαβολόγων
- Ελληνική Επιτροπή Σπουδών Νοτιοανατολικής Ευρώπης

Κριτής σε Επιστημονικά Περιοδικά / Κριτικός Αναγνώστης

- *The International History Review*
- *Contemporary European History*
- *Historein/Ιστορείν*

Συμμετοχή σε Ερευνητικά Προγράμματα

- 2015. Εξωτερικός Συνεργάτης-Ερευνητής στο Πρόγραμμα Σλαβικών, Ανατολικοευρωπαϊκών και Ευρασιατικών Σπουδών, Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ). Μέλος της ερευνητικής ομάδας η οποία επεξεργάστηκε πρόταση χρηματοδότησης διεπιστημονικού ερευνητικού προγράμματος με τίτλο: «Greece and the European Great Powers, 1893–1914: Finance, Trade and War».